แนวทางการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ในบทเพลงของแซมมี่ เนติโก

TROMBONE SECTION IN SAMMY NESTICO'S BIG BAND COMPOSITIONS

สรพจน์ วรแสง[1] เด่น อยู่ประเสริฐ[2]
Soraphot Worasaeng Den Euprasert

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ในเรื่องเทคนิคการใช้การควบคุมลักษณะเสียง ความสมดุลเสียงในกลุ่มทรอมโบน และเทคนิคเฉพาะของทรอมโบน โดยผู้วิจัยเลือกบทประพันธ์เพลงของแซมมี่ เนสติโกจำนวน 2 บทเพลงคือ บทเพลงเอทตี้เอทเบซีสตรีท และบทเพลงวินด์แมชชีน โดยวิเคราะห์จากแผ่นบันทึกเสียงอัลบั้ม เดอะเลกาซีออฟแซมมี่ เนสติโก บรรเลงโดย เดอะยูไนเต็ดสเตทอาร์มีฟิลด์แบนด์ และอัลบั้ม เบซีคอลลีแซมมี่ บรรเลงโดย เดอะเซาท์เวสต์เรดิโอบิ๊กแบนด์ โดยทั้ง 2 อัลบั้มแซมมี่ เนสติโกทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยเพลง แต่การถ่ายทอดอารมณ์บทเพลงของทั้ง 2 วงก็มีความหลากหลาย แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละวงรวมถึงการตีความบทเพลงและความรู้สึกในการถ่ายทอดบทเพลง การวิเคราะห์นี้เป็นเพียงแนวคิดหนึ่งเพื่อจะให้เห็นว่าแนวทางการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในกลุ่มทรอมโบนสามารถใช้เทคนิคต่างๆ มาเสริมเพื่อให้เกิดความไพเราะในบทเพลง

คำสำคัญ: กลุ่มทรอมโบน, แซมมี่ เนสติโก, วงบิ๊กแบนด์

[1]นักศึกษาปริญญาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต
[2]อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

Abstract

The objectives of this research focus on an investigation of trombone playing styles in a big band setting, balancing the sounds within the trombone section, and trombone playing techniques. In order to collect data, two compositions from Sammy Nestico which were 88 Basie Street and Wind Machine were selected. The data were analyzed using the records from The Legacy of Sammy Nestico performed by The United States Army Field Band and Basie Cally Sammy performed by The South West Radio Big Band. Both records are under the conducting of Sammy Nestico. even Sammy Nestico was the composer and conductor for both works, the musical interpretation and the performing styles from both bands were different. The performance from each band reflected their stylistic identity. This analysis was a small part reflecting the ability of trombone players who could utilize unique techniques to create musical beauty.

Keyword: Trombone section, Sammy Nestico, Big Band

ที่มาและความสำคัญ

ทรอมโบนเป็นเครื่องดนตรีในกลุ่มเครื่องดนตรีทองเหลือง (Brass) ที่ใช้การเปลี่ยนเสียง โดยการเลื่อนคันชัก (Slide) ซึ่งแตกต่างจากเครื่องดนตรีทองเหลืองชนิดอื่นที่ใช้ระบบลูกสูบ (Valve) ด้วยเหตุนี้เอง จึงทำให้ทรอมโบนเป็นเครื่องดนตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจาก เครื่องดนตรีทองเหลืองประเภทอื่นๆ โดยเฉพาะการเล่นโน้ตที่มีการเคลื่อนที่เร็ว และการบรรเลง เครื่องหมายควบคุมเสียงต่างๆ

วงดนตรีแจ๊สในรูปแบบวงบิ๊กแบนด์ (Big Band) ได้รับความนิยมมากในยุคซวิงราวปี ค.ศ. 1930 เป็นดนตรีที่บรรเลงเพื่อความสำราญและการเต้นรำ ซวิงมาพร้อมกับวงดนตรีขนาดใหญ่ที่เรียกว่า บิ๊กแบนด์ โดย ดอน เรดแมน (Don Redman 1900-1964) เป็นผู้มีบทบาทในการวางโครงสร้าง 3 ส่วนให้แก่วง ประกอบด้วยส่วนเครื่องลมไม้ (Reed or Woodwind Section) เครื่องลมทองเหลือง (Brass Section) และส่วนเครื่องให้จังหวะ (Rhythm Section)[3] จนกระทั่งราวปี ค.ศ. 1940 วงดนตรีแจ๊สในรูปแบบวงบิ๊กแบนด์พัฒนาจนมีมาตรฐานของการใช้เครื่องดนตรีที่ประกอบไปด้วยกลุ่มเครื่องลมไม้ ได้แก่ อัลโตแซกโซโฟน 2 ชิ้น เทเนอร์ แซกโซโฟน 2 ชิ้น และบาริโทนแซกโซโฟน 1 ชิ้น กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ได้แก่ ทรัมเป็ต 4-5 ชิ้น เทเนอร์ทรอมโบน 3 ชิ้น และเบสทรอมโบน 1 ชิ้น และกลุ่มเครื่องให้จังหวะประกอบด้วย กีต้าร์ เปียโน เบส และกลองชุด

วงบิ๊กแบนด์นับเป็นวงดนตรีแจ๊สขนาดใหญ่ที่มีสมาชิกประมาณ 17 คน จึงได้เริ่ม มีการประพันธ์เพลงและการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงบิ๊กแบนด์มากขึ้น เพื่อให้การบรรเลง ดนตรีนั้นมีความสอดคล้อง

[3]อนันต์ ลือประดิษฐ์. *Jazz อิสรภาพทางดนตรีของมนุษยชาติ* พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพฯ: เนชั่น, 2545), 4.

และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องมีการเตรียมโน้ตเพลงสำหรับทั้งวง หรือมีการเรียบเรียงเสียงประสานเฉพาะท่อนต้นของบทเพลงเพื่อให้ง่ายต่อการซ้อม และบรรเลง ด้วยนักดนตรีจำนวนมาก (Martin & Waters, 2009, หน้า 77) ผู้นำวงบิ๊กแบนด์ที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น เช่น ดุ๊ก เอลลิงตัน (Duke Ellington, 1899-1974) เกลน มิลเลอร์ (Glenn Miller, 1904-1944) เคาน์ เบซี (Count Basie, 1904-1984) เบนนี่ กู๊ดแมน (Benny Goodman, 1909-1986) เป็นต้น

เฟล็ทเชอร์ เฮนเดอร์สัน (Fletcher Henderson 1897-1952) หัวหน้าวงบิ๊กแบนด์ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาททางดนตรีอย่างมากในช่วงต้นของยุคซวิง โดยมีดอน เรดแมน เป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสานให้กับวงบิ๊กแบนด์ของเฮนเดอร์สัน เรดแมนได้หยิบเอาอัตลักษณ์ในการบรรเลงทรัมเป็ตของหลุยส์ อาร์มสตรอง (Louis Armstrong 1901-1971) มาเป็นบรรทัดฐานในการทำงานของเขา[4] การเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบนี้มีความสมบูรณ์มาก และยังนิยมใช้กับวงเต้นรำหลายๆ วงในยุคซวิงอีกด้วย[5]

เฮนเดอร์สันได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่สามารถใช้เสียงทรัมเป็ต ทรอมโบน แซกโซโฟน และริทึ่มเซคชั่นได้อย่างอิสระ ผสมผสานกับการเดี่ยวเครื่องดนตรี รูปแบบวงในลักษณะนี้เป็นที่ยอมรับว่ามาตรฐานและยังนิยมใช้มาจนถึงทุกวันนี้[6]

แซมมี เนสติโก (Sammy Nestico 1924) นักทรอมโบน นักประพันธ์เพลง และนักเรียบเรียงเสียงประสานคนสำคัญ แซมมี เนสติโกได้เคยร่วมงานกับศิลปินแจ๊สที่มีชื่อเสียงหลายคน เช่น เคาน์ เบซี, ชาร์ลี บาร์นเน็ต และเขายังได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย นอกจากวงบิ๊กแบนด์แล้ว แซมมี เนสติโก ยังเรียบเรียงเสียงประสานให้วงดนตรีแจ๊สขนาดเล็ก และวงคอนเสิร์ตแบนด์อีกด้วย เนสติโกเป็นนักแต่งเพลงและนักเรียบเรียงเสียงประสานคนสำคัญที่สุดในอัลบัมของวงเคาน์ เบซี น่าจะเป็นหนึ่งในนักเขียนที่มีพรสวรรค์ที่สุดของวงการดนตรีแจ๊ส[7]

ในบทเพลงบางเพลงผู้ประพันธ์เพลงไม่ได้ใส่เครื่องหมายต่างๆ เอาไว้อย่างชัดเจนมากนัก หากถ้าผู้ประพันธ์เขียนเครื่องหมายทุกอย่างตามที่ผู้ประพันธ์เพลงคิดไว้อาจจะทำให้ในโน้ตนั้นเต็มไปด้วยคำอธิบายหรือเครื่องหมายต่างๆ มากมายทำให้ผู้เล่นอ่านโน้ตได้ลำบากมากขึ้น การเล่นทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ให้มีประสิทธิภาพนั้น นักทรอมโบนจำเป็นต้องเข้าใจ ในบทบาทและหน้าที่ของโน้ตแต่ละแนว เพราะโน้ตของทรอมโบนทั้ง 4 แนวจะแตกต่างกันไป การสร้างความสมดุลเสียงของกลุ่มทรอมโบน (Trombone Section) ก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บทเพลงที่บรรเลงนั้นมีความไพเราะมากขึ้น รวมถึงเทคนิคการเลือกใช้การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) เช่น เสียงสั้น เสียงยาว การเน้น ความดังเบา เหล่านี้ก็สามารถทำให้บทเพลงที่บรรเลงนั้นมีความสมบูรณ์ด้วยเช่นกัน

นอกจากโน้ตที่ผู้ประพันธ์เพลงและผู้เรียบเรียงเสียงประสานได้เขียนลักษณะเสียงต่างๆ ไว้ในโน้ตเพลงแล้ว นักทรอมโบนยังสามารถเติมลักษณะเสียงพิเศษต่างๆ เช่น การวิบราโต (Vibrato) การสไลด์โน้ต

---

[4]เรื่องเดียวกัน, 44.

[5]Tanner and Megill. Jazz. 13thed. (New York: Mc Graw Hill, 2019), 111.

[6]Ibid, 112.

[7]Wright, Rayburn. *Inside the Score.* (New York: Kendor Music, 1982), 5.

(Slide Note) เข้าไปได้ตามความเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กับเพลงอย่างไรก็ตาม การที่นักทรอมโบนจะเลือกใช้เทคนิคใดๆ ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในลักษณะของบทเพลงและพื้นฐานการเล่นทรอมโบนอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาวิจัยในหัวข้อ แนวทางการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ กรณีศึกษาบทประพันธ์เพลงของแซมมี่ เนสติโก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการบรรเลงของกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์
2. เพื่อศึกษาถึงการใช้เทคนิคการควบคุมลักษณะเสียงต่างๆ ของกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ในบทเพลงของแซมมี่ เนสติโก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแนวทางการบรรเลงของกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์
2. ทราบถึงการใช้เทคนิคการควบคุมลักษณะเสียงต่างๆ ของกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์
3. พัฒนาทักษะการเล่นทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. นำไปประยุกต์ใช้ได้กับการเล่นบทประพันธ์อื่นๆ สำหรับวงบิ๊กแบนด์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกบทเพลงที่ประพันธ์ของแซมมี่ เนสติโก 2 บทเพลง ที่มีความแตกต่างในเรื่องของอัตราความเร็วของจังหวะ ความแตกต่างของปีที่ประพันธ์ และเป็นที่นิยมนำมาบันทึกเสียงและแสดงสด โดยจะวิเคราะห์จาก The United States Army Field Band (The USAF Band) และ South West German Radio Big Band (The SWR Big Band) เพราะมีทั้ง 2 เพลงอยู่อัลบั้มเดียวกัน และอำนวยเพลงโดยแซมมี่ เนสติโก

1. บทเพลง *เอทตี้เอทเบซีสตรีท (88 Basie Street)* ในจังหวะซวิง อัตราความเร็วจังหวะตัวดำเท่ากับ 116 วิเคราะห์จากอัลบั้ม The Legacy of Sammy Nestico บรรเลงโดย The United States Army Field Band บันทึกเสียงปี ค.ศ. 2001 และอัลบั้ม Basie cally Sammy แทรคที่ 3 บรรเลงโดย The South West Radio Big Band บันทึกเสียงปี ค.ศ. 2005

2. บทเพลง *วินด์แมชชีน (Wind Machine)* ในจังหวะฟาสต์ซวิง อัตราความเร็วจังหวะตัวขาวเท่า 152 วิเคราะห์จากอัลบั้ม The Legacy of Sammy Nestico บรรเลงโดย The United States Army Field Band บันทึกเสียงปี ค.ศ. 2001 และอัลบั้ม Basie cally Sammy แทรคที่ 16 บรรเลงโดยวง The South West Radio Big Band บันทึกเสียงปี ค.ศ. 2005

ผู้วิจัยจะเลือกประเด็นในการศึกษาดังนี้

1. การเลือกใช้การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation)
2. เรื่องความสมดุลเสียง (Balance) ของกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์
3. เทคนิคเฉพาะสำหรับทรอมโบน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถ่ายสำเนาโน้ตเพลง เอทตี้เอทเบซีสตรีท (*88 Basie Street*) และเพลง *วินด์แมชชีน (Wind Machine)* จากโน้ตต้นฉบับของกลุ่มงานดุริยางค์สากล กองการสังคีต สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้แผ่นบันทึกเสียงอัลบั้ม *The Legacy of Sammy Nestico* และอัลบั้ม *Basie cally Sammy*

3. ผู้วิจัยวิเคราะห์เฉพาะโน้ตที่เป็นส่วนของทรอมโบนเท่านั้น

4. ผู้วิจัยวิเคราะห์จากเสียงที่ได้ยินผ่านอุปกรณ์ขยายเสียงดังนี้

    1) เครื่องผสมเสียง (Mixer) ยี่ห้ออะเลสิส (Alesis) รุ่นมัลติมิกซ์ (Multimix) โดยตั้งปุ่มปรับโทนเสียงไว้ที่ตำแหน่ง 0 และตั้งปุ่มปรับความดังเสียงไว้ที่ 11 นาฬิกาทุกครั้ง

    2) ลำโพงมอนิเตอร์ (Monitor Speaker) ยี่ห้ออะเลลิส รุ่น M1 Active Mk2

5. ความหมายของศัพท์ทางดนตรีที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ อ้างอิงจากหนังสือ พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ โดยศาสตราจารย์ ดร.ณัชชา พันธุ์เจริญ (2554)

นิยามศัพท์

The USAF Band หมายถึง เดอะยูไนเต็ดสเตทอาร์มีฟิลด์แบนด์ (The United State Army Field Band)

The SWR Big Band หมายถึง เดอะเซาท์เวสต์เรดิโอบิ๊กแบนด์ (The South West Radio Big Band)

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ กรณีศึกษาบทประพันธ์เพลงของแซมมี่ เนสติโก ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะบอกถึงการบรรเลงของผู้เล่นทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ ว่ามีการใช้กระบวนการใดบ้างในการบรรเลงบทเพลงสำหรับวงบิ๊กแบนด์ได้อย่างเหมาะสม โดยเลือกบทประพันธ์เพลงสำหรับวงบิ๊กแบนด์ของแซมมี่ เนสติโก และศึกษาการบรรเลงจากแผ่นบันทึกเสียงของวงบิ๊กแบนด์ 2 วง คือ The United State Army Field Band (The USAF Band) และ The South West German Radio Big Band (The SWR Big Band)

ผู้วิจัยเริ่มจากการฟังบทประพันธ์สำหรับวงบิ๊กแบนด์ของแซมมี่ เนสติโก หลายบทเพลงจากวงบิ๊กแบนด์หลายๆ วง โดยผ่านจากสื่อที่เป็นซีดี และสื่อออนไลน์ในรูปแบบวีดีโอ ประกอบกับการศึกษาจากสกอร์เพลงโดยจะวางกรอบและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบทเพลงดังนี้

1. เป็นบทเพลงที่ประพันธ์และอำนวยเพลงโดยแซมมี่ เนสติโก

2. เป็นบทเพลงที่ประพันธ์สำหรับวงบิ๊กแบนด์ขนาดมาตรฐาน

3. เป็นบทประพันธ์ที่มีความแตกต่างกันในเรื่องสไตล์ อัตราความเร็วจังหวะ

4. เป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยม นำมาแสดงและบันทึกเสียงอยู่บ่อยครั้ง

5. มีทั้ง 2 บทเพลงอยู่ในอัลบั้มเดียวกัน

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ข้างต้นเป็นตัวคัดกรอง และได้นำบทเพลงที่เลือกไปขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำจากอาจารย์เด่น อยู่ประเสริฐ เพื่อนำมาเป็นบทเพลงตัวอย่างสำหรับการทำงานวิจัย

หลังการบทเพลงได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์เด่น อยู่ประเสริฐแล้ว ผู้วิจัยได้นำบทเพลงเหล่านั้นมาศึกษาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยจะเลือกวิเคราะห์เฉพาะโน้ตที่เป็นส่วนของทรอมโบนเท่านั้น โดยจะใช้องค์ความรู้และทฤษฎีที่ค้นคว้าได้มาประกอบ โดยมีประเด็นในการวิเคราะห์ดังนี้ ประเด็นที่ 1 การเล่นเครื่องหมายควบคุมลักษณะเสียงให้ถูกต้องตามบทประพันธ์และสไตล์ ประเด็นที่ 2 การเพิ่มเครื่องหมายควบคุมลักษณะเสียงพิเศษให้เหมาะสมกับบทเพลง ประเด็นที่ 3 การสร้างความสมดุลในการบรรเลงภายในกลุ่มทรอมโบน

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ และนำเสนอผลงานวิจัยด้วยการเขียนพรรณนา พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างโน้ตประกอบการวิเคราะห์ จากนั้นจะนำผลการวิเคราะห์ของทั้ง 2 วงและ 2 บทเพลงมาสรุป และอาจจะสอดแทรกประเด็นที่น่าสนใจในระหว่างการวิเคราะห์เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงแนวทางการบรรเลงทรอมโบนกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การบรรเลงกลุ่มทรอมโบนของทั้ง 2 วง มีการเลือกใช้การควบคุมเสียงที่ต่างกันบ้างในบางประโยค ขึ้นอยู่กับการตีความบทเพลงและความรู้สึกของผู้เล่น เช่น โน้ตที่ไม่มีเครื่องหมายใดๆ กำกับกลุ่มทรอมโบนก็สามารถเติมการเน้นเสียงลงไปทำให้อารมณ์เพลงมีความหนักแน่นมากขึ้น หรือเครื่องหมายกำกับเสียงยาวกลุ่มทรอมโบนเล่นให้สั้นกว่าค่าโน้ตจริง เพื่อให้ประโยคเพลงมีความคมชัดของเสียง แต่การเลือกใช้การควบคุมลักษณะเสียงใดๆ ต้องขึ้นอยู่กับทักษะ ประสบการณ์และความเข้าใจในดนตรีแจ๊สประเภทวงบิ๊กแบนด์ของผู้เล่นด้วย

การใช้การควบคุมลักษณะเสียงของทั้ง 2 วง มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ที่เป็นเฉพาะของแต่ละวงเอง เช่น การเน้นเสียง กล่มทรอมโบนของ The USAF Band นิยมเล่นเน้นเสียงแล้วลดความเข้มเสียงลงเล็กน้อย ทำให้โน้ตเสียงนั้นฟังสั้นลงเพื่อความความกระชับของบทเพลง กลุ่มทรอมโบนของ The SWR Big Band เน้นเสียงด้วยความหนักแน่นแต่ยังคงความเข้มเสียงนั้นไว้เพื่อความแข็งแรงของประโยคเพลง

บทประพันธ์เพลงของแซมี่ เนสติโกทั้ง 2 เพลงนี้ แม้จะมีท่วงทำนองและอัตราความเร็วจังหวะที่แตกต่างกันมาก แต่การเลือกใช้การควบคุมลักษณะเสียงของกลุ่มทรอมโบนทั้ง 2 วงก็ทำได้อย่างมั่นคงและแม่นยำ สำหรับทรอมโบนแล้วการเน้นเสียงในลักษณะของโน้ตเสียงกระโดดเป็นสิ่งที่ต้องใช้ทักษะพื้นฐานในการเล่นเป็นอย่างมาก เช่นการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนของ The USAF Band ในบทประพันธ์เพลง *เอทตี้ เอทเบซีสตรีท* ห้องที่ 51-61 ดังตัวอย่างที่ 1

ตัวอย่างที่ 1 การบรรเลงกลุ่มทรอมโบนของ The USAF Band ห้องที่ 51-61
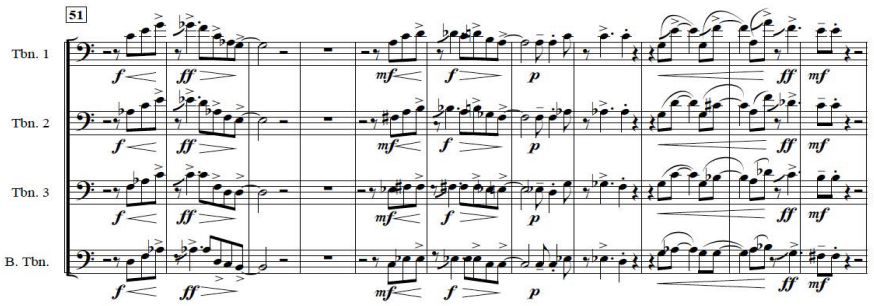
จากตัวอย่างจะสังเกตเห็นได้ว่ากลุ่มทรอมโบน The USAF Band บรรเลงประโยคที่มีการใช้หลายเทคนิคพร้อมกัน เช่น การสร้างความเข้มเสียงที่ดังขึ้นและเบาลงทีละน้อย (Crescendo และ Diminuendo) การเล่นโน้ตกระโดดขั้นคู่กว้างๆ พร้อมกับการดังขึ้นทีละน้อยการและใช้เทคนิคการสคูปโน้ตในห้องที่ 59-60 โดยเฉพาะผู้เล่นลีดทรอมโบนจำเป็นต้องมีกล้ามเนื้อปากที่แข็งแรงและทักษะการเล่นทรอมโบนสูงมาก เพื่อจะเล่นโน้ตให้แม่นยำ

ความสำคัญของความสมดุลเสียงทำให้เกิดมิติของเสียงเพลงสู่ผู้ฟัง กลุ่มทรอมโบนนอกจากจะสร้างความสมดุลเสียงภายในกลุ่มแล้วยังต้องสามารถสร้างความสมดุลระหว่างกลุ่มเครื่องเป่าด้วย เวลาบรรเลงร่วมกันกลุ่มทรอมโบนจะทำหน้าที่สนับสนุน (Support) กลุ่มทรัมเป็ต และสามารถบรรเลงให้กลมกลืนกับกลุ่มแซกโซโฟนด้วย

ตัวอย่างที่ 2 ตัวอย่างต้นฉบับเพลง *เอทตี้เอทเบซีสตรีท* ห้องที่ 33-40
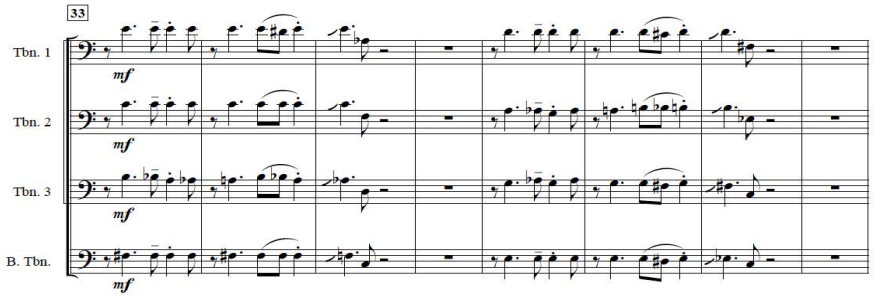
จากตัวอย่างที่ 2 เป็นช่วงที่ลีดทรอมโบนทำหน้าบรรเลงแนวทำนองหลักโดยมีกลุ่มทรอมโบนแนวเสียงที่เหลือเล่นทำนองประสาน จากคำกล่าวของ Greig and Lowe ในเรื่องของความสมดุลเสียงในกลุ่มทรอมโบน ผู้เล่นเบสทรอมโบนควรเล่นให้ดังขึ้นกว่าที่โน้ตระบุไว้เพราะเบสทรอมโบนมักจะเล่นโน้ตที่เป็นพื้น (root) ของคอร์ด[8]

---

[8]Greig and Lowe. “Breaking Sound Barriers: New Perspectives on Effective Big Band Development and Rehearsal” *(Australian Journal of Music Education* 47, 1: 2014), 56.

เช่นเดียวกับที่ Ball ได้บอกถึงความสมดุลเสียงของกลุ่มทรอมโบนในรูปทรงปีระมิดไว้ว่า เสียงของผู้เล่นลีดทรอมโบนมักจะได้ยินชัดเจนที่สุดเพราะอยู่ใช้ช่วงเสียงสูงและใช้ทรอมโบนขนาดเล็ก ถ้าผู้เล่นทรอมโบนแนวเสียงที่ 2 และ 3 เล่นด้วยความเข้มเสียงเดียวกันกับผู้เล่นลีดทรอมโบนจะทำให้ได้ยินเสียงเบากว่าผู้เล่นลีดทรอมโบน ทำให้ความสมดุลเสียงหายไป ดังนั้นผู้เล่นทรอมโบนแนวเสียงที่ 2 และ 3 ควรเล่นด้วยความเข้มเสียงที่มากกว่าตามลำดับ เช่นเดียวกันกับผู้เล่นเบสทรอมโบนที่เล่นในช่วงเสียงที่ต่ำที่สุดควรเล่นด้วยความเข้มเสียงที่มากพอเพื่อให้ผู้เล่นทรอมโบนทั้งหมดได้ยินด้วย[9] การสร้างความสมดุลเสียงในกลุ่มทรอมโบนจะเป็นรูปทรงปีระมิด ดังตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 3 การสร้างความสมดุลเสียงในรูปทรงปีระมิด[10]

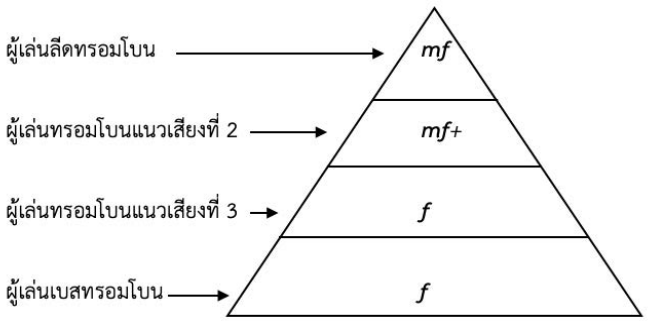

ความแตกต่างที่ชัดเจนของทรอมโบนกับเครื่องเป่าอื่นๆ คือการใช้คันชักของทรอมโบน เทคนิคที่ทรอมโบนจะทำได้ง่ายกว่าเครื่องดนตรีอื่นคือ การรูดเสียง อย่างไรก็ตามการรูดเสียงของทรอมโบนต้องขึ้นอยู่กับอารมณ์ จังหวะของบทเพลงและทักษะของผู้เล่นทรอมโบนด้วย

บทเพลงที่นำมาประกอบมีการใช้เทคนิคการใช้คันชักของทรอมโบนหลากหลายวิธี เช่น การสคูปเสียง คือเคลื่อนคันชักขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นการรูดเสียงจากโน้ตที่ต่ำกว่าเล็กน้อยไปหาโน้ตเป้าหมายให้มีความรู้สึกอ่อนหวานนุ่มนวล การสคูปเสียงผู้เล่นทรอมโบนจะสคูปก่อนจังหวะเพียงเล็กน้อย การสคูปเสียงไม่ได้เขียนเป็นโน้ตกำหนดตายตัวให้กับผู้เล่นทรอมโบน ผู้เล่นทรอมโบนสามารถเติมการสคูปเมื่อใดก็ได้ แต่ให้อยู่ในความเหมาะสมกับบทเพลง ซึ่งต่างจากการรูดเสียง (Glissando) การรูดเสียงแบบนี้เป็นแบบเจาะจงจากโน้ตหนึ่งไปยังอีกโน้ตหนึ่ง ส่วนใหญ่ผู้ประพันธ์เพลงจะเป็นผู้กำหนด ดูตัวอย่างที่ 4

---

[9]Ball, Thomas James. “A Trombone Handbook for The Secondary School Jazz Ensemble Director” (Ph. D. diss., University of Northern Colorado, 2009), 134-135.

[10]Ibid., 135.

ตัวอย่างที่ 4 ตัวอย่างต้นฉบับเพลง *เอทตี้เอทเบซีสตรีท* ห้องที่ 33-40
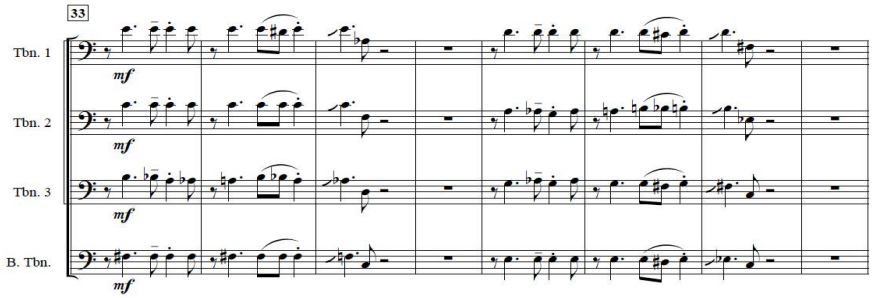
จากตัวอย่างที่ 4 จะเห็นว่าผู้ประพันธ์เพลงเขียนเครื่องหมายการรูดเสียงกำกับไว้เพียง 2 ห้อง คือ ห้องที่ 35 และ 39 ผู้เล่นลีดทรอมโบน ได้เพิ่มการสคูปโน้ตในหลายๆ จุด สำหรับเครื่องหมายรูดเสียงที่ผู้ประพันธ์เขียนกำกับไว้ในห้องที่ 35 และ 38 กลุ่มทรอมโบนของทั้ง 2 วง เล่นเหมือนกันคือ เริ่มการรูดเสียงอย่างช้าๆ ที่จังหวะที่ 1 ไปหาโน้ตเป้าหมายในจังหวะที่ 2 ดังตัวอย่างที่ 5

ตัวอย่างที่ 5 การสคูปเสียงและการรูดเสียงของกลุ่มทรอมโบน
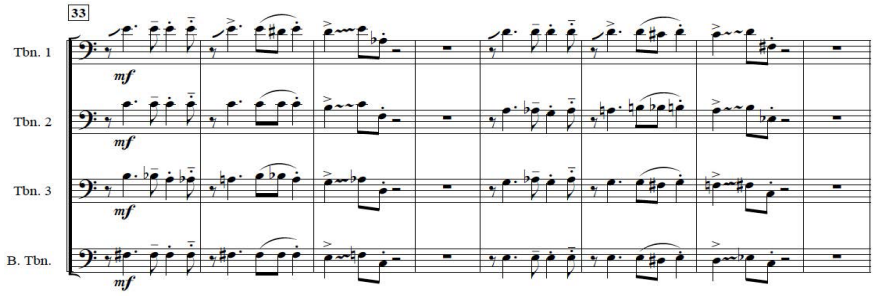
นอกจากการใช้คันชักในการรูดเสียงแล้ว การเทิร์น (Turn) ก็เป็นอีกหนึ่งเทคนิคที่กลุ่มทรอมโบนนำมาใช้แทนการรูดเสียงได้ เช่น บทเพลง *เอทตี้เอทเบซีสตรีท* ห้องที่ 140-143 ดังตัวอย่างที่ 6

ตัวอย่างที่ 6 ตัวอย่างโน้ตต้นฉบับเพลง *เอทตี้เอทเบซีสตรีท* ห้องที่ 140-143
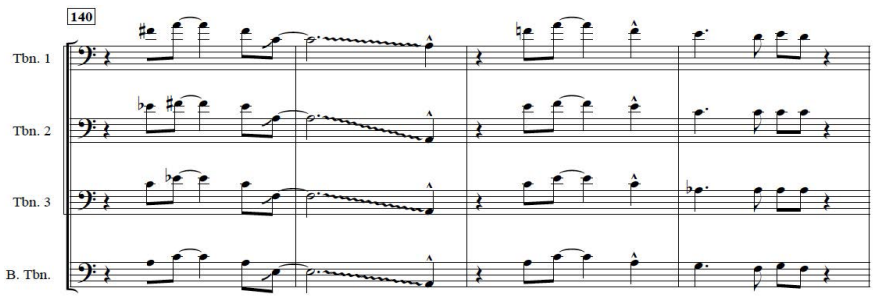
กลุ่มทรอมโบน The SWR Big Band ใช้การเทิร์นแทนการรูดเสียง การเทิร์นของกลุ่มทรอมโบนวง The SWR Big Band ใช้การเปลี่ยนเสียงด้วยริมฝีปาก (Lip Slur) ขึ้นไปยังโน้ตที่สูงกว่าและกลับมายังโน้ตเป้าหมายอย่างรวดเร็ว เทคนิคนี้เหมือนกับการนำเทคนิคการดอยท์ (Doit) และการฟอลล์ (Fall) มารวมกัน ดังตัวอย่างที่ 7

ตัวอย่างที่ 7 การใช้เทคนิคการเทิร์นแทนการรูดเสียง

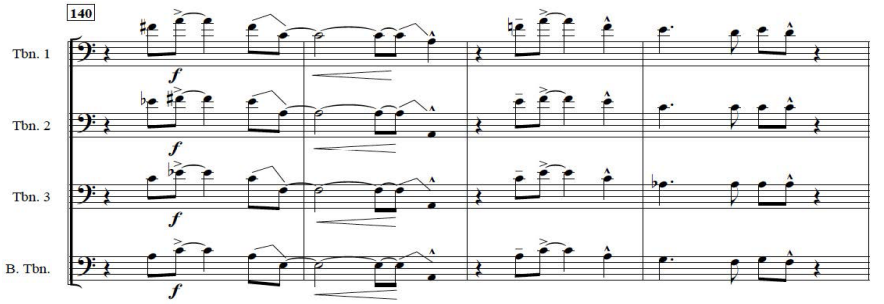

เครื่องหมายรูดเสียงโดยปรกติผู้เล่นทรอมโบนจะเคลื่อนคันชักทันทีเมื่อถึงจังหวะที่มีเครื่องหมาย ในบางโอกาสกลุ่มทรอมโบนจะเล่นเสียงยาวก่อนแล้วค่อยรูดเสียงก่อนจังหวะที่จะถึงโน้ตเป้าหมายเพียงเล็กน้อย เช่น กลุ่มทรอมโบน The USAF Band เล่นเครื่องหมายรูดเสียงห้องที่ 157-163 ในบทเพลง *วินด์แมชชีน* ดังตัวอย่างที่ 8

ตัวอย่างที่ 8 การเล่นเครื่องหมายรูดเสียง
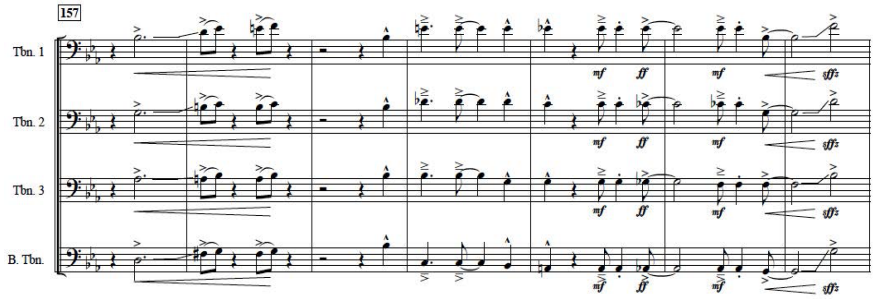
จากการวิเคราะห์การบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ของทั้ง 2 วงในบทเพลงเดียวกัน ทำให้ทราบถึงการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ว่าผู้เล่นทรอมโบนสามารถใช้เทคนิคใดบ้างในการถ่ายทอดบทเพลง บางประโยคเพลงกลุ่มทรอมโบนทั้ง 2 วง เล่นสอดคล้องกันแต่บางประโยคก็มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้เทคนิค การเข้าใจในบทเพลงและการตีความบทเพลงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การบรรเลงสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เล่นต้องทราบถึงความสำคัญของโน้ตที่กำลังเล่นอยู่ว่ามีความสำคัญหลักหรือรอง

ในบทเพลงที่มีอัตราความเร็วจังหวะปานกลาง เช่น บทเพลง *เอทตี้เอทเบซีสตรีท* กลุ่มทรอมโบนสามารถที่จะเพิ่มเทคนิคหรือเล่นเทคนิคต่างๆ ให้มีความอ่อนหวานสวยงาม และในเพลงที่มีอัตราความเร็วจังหวะเร็วและมีความเข้มเสียงของเพลงที่มากกว่า เช่น บทเพลง *วินด์แมชชีน* กลุ่มทรอมโบนจะเล่น

การควบคุมลักษณะเสียงที่ชัดเจน มีความเข้มเสียงที่มากมีพลัง และยังต้องมีความแม่นยำในเรื่องของจังหวะและรูปแบบในการเล่นอีกด้วย

อภิปรายผล

แม้ว่าบทประพันธ์เพลงที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาและวิเคราะห์ในครั้งนี้มาจากผู้ประพันธ์เดียวกันและอำนวยเพลงโดยผู้ประพันธ์เพลงเองทั้ง 2 อัลบั้ม ต่างกันที่วงดนตรีที่บรรเลงและปี ค.ศ. ที่บันทึกเสียง การบรรเลงถ่ายทอดออกมานั้นยังให้ความรู้สึกที่ต่างกัน ด้วยกลุ่มทรอมโบนของทั้ง 2 วงมีการเลือกใช้เทคนิคที่ต่างกัน

การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) เป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อความรู้สึกถึงบทเพลง บทประพันธ์เพลงสำหรับวงบิ๊กแบนด์หลายบทเพลงผู้ประพันธ์เพลงไม่ได้เขียนเครื่องหมายกำกับการควบคุมลักษณะเสียงไว้มากนัก ก่อนที่จะนำบทเพลงออกแสดงหรือบันทึกเสียงต้องมีการซักซ้อมหรือนัดแนะแนวทางการบรรเลง ซึ่งอาจจะถูกกำหนดหนดแนวทางการบรรเลงโดยผู้อำนวยเพลงหรือโดยหัวหน้ากลุ่มของแต่ละเครื่องดนตรี

จะสังเกตเห็นว่าแผ่นบันทึกเสียงทั้ง 2 อัลบั้ม อำนวยเพลงโดยผู้ประพันธ์เพลง แต่การถ่ายทอดความรู้สึกออกมามีความแตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของการเลือกใช้การควบคุมลักษณะเสียง การใช้เทคนิคเฉพาะสำหรับทรอมโบน ผู้อำนวยเพลงปล่อยให้ผู้เล่นดนตรีแจ๊สได้ถ่ายทอดความรู้สึกของผู้เล่นออกมาเอง

การบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ให้มีความสมบูรณ์ในบทเพลง กลุ่มผู้เล่นทรอมโบนควรมีแนวทางในการเล่นที่สอดคล้องกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยผู้เล่นลีดทรอมโบนควรฟังและบรรเลงให้กลมกลืนกับผู้เล่นผู้เล่นลีดทรัมเป็ต ผู้เล่นทรอมโบนที่เหลือควรฟังการเล่นและบรรเลงให้กลมกลืนกับลีดทรอมโบน

อย่างไรก็ตามบทเพลงที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำมาจากแผ่นบันทึกเสียง ซึ่งอาจมีการปรุงแต่งเสียงหรือปรับความสมดุลเสียงมาแล้วจากห้องบันทึกเสียงและซาวน์ดเอ็นจิเนีย (Sound Engineer) ซึ่งผู้วิจัยฟังผ่านเครื่องขยายเสียงชุดเดียวกันและปรับความดังเท่ากันตลอด

ข้อเสนอแนะ

บทเพลงในรูปแบบดนตรีบิ๊กแบนด์เป็นบทเพลงที่ยังเป็นที่นิยมนำมาเล่นอยู่เสมอ การวิจัยในหัวข้อแนวทางการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์กรณีศึกษาบทประพันธ์เพลงของแซมมี่ เนสติ-โก ผู้ซึ่งถือว่าเป็นนักประพันธ์เพลงสำหรับวงบิ๊กแบนด์ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงการเลือกใช้เทคนิคต่างๆ ของกลุ่มทรอมโบน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับบทประพันธ์สำหรับวงบิ๊กแบนด์อื่นได้

การบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ให้ได้ประสิทธิภาพนั้น ผู้บรรเลงควรมีทักษะในเรื่องการปฏิบัติเครื่องมือทรอมโบน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการควบคุมลักษณะเสียง การศึกษาดนตรีแจ๊สอย่างเข้าใจจะสามารถทำให้ผู้เล่นทรอมโบนเลือกใช้การควบคุมลักษณะเสียงรวมถึงเทคนิคเฉพาะสำหรับทรอมโบนได้ดีขึ้น

ถึงอย่างไรการวิจัยเรื่องแนวทางการบรรเลงกลุ่มทรอมโบนในวงบิ๊กแบนด์ครั้งนี้เป็นเพียงมุมมองหนึ่ง เพื่อให้เห็นว่าบทประพันธ์เพลงสำหรับวงบิ๊กแบนด์สามารถตีความและถ่ายทอดออกมาได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้มีความเข้าใจในดนตรีแจ๊สประเภทวงบิ๊กแบนด์มากขึ้น ผู้ที่กำลังศึกษาในเรื่องวงบิ๊กแบนด์อาจจะศึกษาเพิ่มเติมในแหล่งข้อมูลอื่นๆ เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในดนตรีบิ๊กแบนด์มากขึ้น

รายการอ้างอิง

ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2554). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกศกะรัต.

อนันต์ ลือประดิษฐ์. (2545). *Jazz อิสรภาพทางดนตรีของมนุษยชาติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เนชั่น.

Ball, T. J. (2009). *A Trombone Handbook for the Secondary School Jazz Ensemble Director* (Unpublished Doctoral dissertation). University of Northern Colorado, USA.

Greig, J., & Lowe, G. (2014). Breaking Sound Barriers: New Perspectives on Effective Big Band Development and Rehearsal. *Australian Journal of Music Education*, 47 (1), 52-65.

Martin & Waters, 2009.

Tanner, O. P., & Megill, W. D. (2019). Jazz (13th ed.). New York: McGraw-Hill.

Wright, R. (1982). *Inside the Score*. New York: Kendor Music.